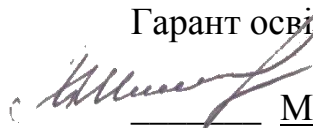

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра документознавства та інформаційної діяльності (№ 705)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми

Марина ШЛЕНЬОВА

(підпис)

(ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

«01» вересня 2025 р.

**СИЛАБУС ОBOB'ЯЗKОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ДІЛОВОДСТВО

Галузь знань: В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

Спеціальність: В13 Бібліотечна, інформаційна та архівна справа

Освітня програма: Міжнародна документація та інформація

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Силабус введено в дію з 01.09.2025 р.

Харків – 2025 рік

Розробник: Кислюк К.В., проф., д-р культ., проф.
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь та вчене звання)

_____
(підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри (№ 706)
документознавства та української мови
_____
(назва кафедри)

Протокол № 12 від «19» червня 2025

Завідувач кафедри к. філос. н, доцент, Алла ПРИЛУЦЬКА
(науковий ступінь та вчене звання) (підпис) (ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Погоджено з представником здобувачів освіти:

студентка групи 739 д

_____
(підпис)

Аліна ФЕДОРОВА
(ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

1. Загальна інформація про викладача

ПІБ: Кислюк Костянтин Володимирович

Посада: професор кафедри № 705

---

*Науковий ступінь: доктор культурології,
кандидат філософських наук*

Вчене звання: професор

---

*Перелік дисциплін, які викладає: міжнародні
документно-інформаційні комунікації, теорія
та практика архівної справи, риторика,
виробниче документознавство в
аерокосмічній галузі*

Напрями наукових досліджень:

*Українська культура, соціальні медіа,
соціальні комунікації, культурна пам'ять*

Контактна інформація: k.kysliuk@khai.edu

---

2. Опис навчальної дисципліни

Форма здобуття освіти	Денна, заочна
Семестр	2
Мова викладання	Українська
Тип дисципліни	Обов'язкова
Обсяг дисципліни: кредити ЄКТС/ кількість годин	<i>денна:</i> 7 кредитів ЄКТС / 210 годин (80 аудиторних, з яких: лекції – 32, практичні – 48; самостійна робота здобувача освіти – 130) <i>заочна:</i> 7 кредитів ЄКТС / 210 годин (16 аудиторних, з яких: лекції – 8, практичні – 8; самостійна робота здобувача освіти – 194)
Види навчальної діяльності	Лекції, практичні (семінари), самостійна робота
Види контролю	Поточний; проміжний контроль – модульні контрольні роботи; підсумковий (семестровий) контроль – іспит
Пререквізити	Має міждисциплінарні зв'язки з такими дисциплінами як: «Загальне документознавство», «Теорія та практика архівної справи», «Документаційна лінгвістика», «Українська мова за профспрямуванням».

3. Мета та завдання навчальної дисципліни, переліки компетентностей та очікуваних результатів навчання

Мета - формування у здобувачів компетентностей щодо основних принципів і правил організації діловодства в установі та складання найпоширеніших видів організаційно-розпорядчої документації.

Завдання:

- розкрити суть ключових понять у сфері діловодства;
- показати основні вимоги до бланків і реквізитів на них;
- охарактеризувати особливості складання основних видів організаційно-розпорядчої документації;
- розкрити права та обов'язки діловодних підрозділів в організаціях та установах;
- сформулювати розуміння алгоритмів опрацювання вхідної та вихідної документації;
- ознайомити здобувачів із вимогами до формування номенклатури справ і збереження документів в організації та установі.

Компетентності, які набуваються:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі інформаційної, бібліотечної та архівної справи в системі соціальних комунікацій або в освітньому процесі, що передбачає застосування наукового інструментарію в інформаційній, бібліотечній та архівній справі та характеризуються невизначеністю вимог й умов.

Загальні компетентності (ЗК)

Після закінчення цієї програми здобувач освіти буде здатен:

- ЗК1.** Здатність до абстрактного мислення, до аналізу й синтезу, узагальнення інформації в процесі підготовки первинних і/або вторинних документів.
- ЗК3.** Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності в інформаційно-сервісній галузі системи соціальних комунікацій.
- ЗК4.** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово для здійснення ефективної професійної комунікації.
- ЗК13.** Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальні компетентності (ФК)

Після закінчення цієї програми здобувач освіти буде здатен:

ФК1. Здатність здійснювати відбір, аналіз, оцінку, систематизацію зберігання, поширення та надання в користування інформації та знань у будь-яких форматах з урахуванням міжнародних.

ФК2. Здатність використовувати методи систематизації, пошуку збереження, класифікації інформації, зокрема міжнародної документації та інформації, для різних типів контенту та носіїв з метою оптимізації діяльності інформаційних установ.

ФК5. Здатність створювати чітку, стислу та точну управлінську документацію відповідно до національних та міжнародних стандартів документообігу та комунікацій.

ФК14. Здатність до постійного професійного розвитку, самостійного навчання та підвищення рівня інформаційної культури в контексті глобальної інформаційної інтеграції.

ФК16. Здатність опановувати та застосовувати міжнародні підходи до управління персоналом, документними ресурсами та інформаційними потоками, насамперед в установах та підприємствах науково-технічної галузі

Програмні результати навчання (РН):

РН3. Керувати документаційними процесами діяльності установ, користуватися засобами електронного документообігу, організувати референтну та офісну діяльність, зокрема в аерокосмічній галузі.

РН5. Узагальнювати, аналізувати і синтезувати міжнародну інформацію в процесах її пошуку накопичення, зберігання та використання в організаціях, установах і підприємствах, зокрема науково-технічного профілю.

РН7. Забезпечувати ефективність функціонування документно-комунікаційних систем.

РН20. Застосовувати знання та вміння в інформаційно-сервісній галузі з урахуванням міжнародного досвіду та стандартів.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль I

Змістовий модуль 1. Основи діловодства та створення організаційно-розпорядчих документів

Тема 1. Нормативна база діловодства

Розкриваються класифікація діловодства, нормативна база діловодства, основні поняття і терміни діловодства.

Лекція № 1. Нормативна база діловодства

Практична робота № 1. Впровадження міжнародних стандартів у діловодство

Самостійна робота здобувача освіти. Опрацювання матеріалу лекції, виконання письмового завдання до практичного заняття.

Тема 2. Історія діловодства

Розкриваються основні етапи історії діловодства в світі, розвиток діловодства на українських землях XI-XX ст., особливості українського національного діловодства 1917-1920 рр. та радянського діловодства 1920–1980-х рр.

Лекція № 2. Історія діловодства

Практичне заняття № 2. Історія діловодства в унікальних документах НАФ

Практичне заняття № 3. Радянське діловодство

Самостійна робота здобувача освіти. Опрацювання матеріалу лекції, виконання письмового завдання до практичного заняття.

Тема 3. Управлінський документ

Подається загальна характеристика документа, основні класифікації документів, розкривається поняття реквізитів документа, бланків документа.

Лекція № 3. Управлінський документ.

Практичне заняття № 4. Класифікація офіційних і службових документів.

Самостійна робота здобувача освіти. Опрацювання матеріалу лекції, виконання письмового завдання до практичного заняття.

Тема 4. Розміщення та оформлення реквізитів документа

Подається інформація про оформлення та розміщення 32 реквізитів управлінського документа.

Лекція № 4. Розміщення та оформлення реквізитів документа. Ч.1

Лекція № 5. Розміщення та оформлення реквізитів документа. Ч.2

Практичне заняття № 5. Бланки управлінських документів

Практичне заняття № 6. Реквізити управлінських документів

Самостійна робота здобувача освіти. Опрацювання матеріалу лекції, виконання письмового завдання до практичного заняття

Тема 5. Вимоги до виготовлення документів

Розкриваються такі питання: вимоги до розміщення реквізитів у документі, вимоги до виготовлення документів, його тексту та стилю.

Лекція № 6. Вимоги до виготовлення документів

Практичне заняття № 7. Підписання та засвідчення управлінських документів

Самостійна робота здобувача освіти. Опрацювання матеріалу лекції, виконання письмового завдання до практичного заняття.

Тема 6. Розпорядча документація. Накази і розпорядження

Розкриваються такі питання: зміст розпорядчої документації, особливості створення розпорядчої документації, правила написання наказів і розпоряджень.

Лекція № 7. Розпорядча документація. Накази і розпорядження

Практичне заняття № 8. Створення наказів

Самостійна робота здобувача освіти. Опрацювання матеріалу лекції, виконання письмового завдання до практичного заняття.

Тема 7. Розпорядча документація. Протоколи

Розкриваються такі питання: створення протоколів, створення документів колегіальних органів, написання службових (доповідних) записок.

Лекція № 8. Розпорядча документація. Протоколи

Практичне заняття № 9. Пояснювальна записка. Оголошення

Самостійна робота здобувача освіти. Опрацювання матеріалу лекції, виконання письмового завдання до практичного заняття.

Виконання модульної контрольної роботи №1.

Змістовий модуль 2. Правила організації документообігу та створення організаційно-розпорядчих документів

Тема 8. Документація з керування персоналом

Розкриваються основні види документації керування персоналом, правила написання заяв, автобіографій і характеристик.

Лекція № 9. Документація з керування персоналом

Практичне заняття № 10. Написання заяв і характеристик

Самостійна робота здобувача освіти. Опрацювання матеріалу лекції, виконання письмового завдання до практичного заняття.

Тема 9. Документація з керування персоналом. Міжнародні стандарти

Розглядаються особливості написання резюме, супровідного листа (covered letter) та curriculum vitae

Лекція № 10. Документація з керування персоналом. Міжнародні стандарти

Практичне заняття № 11. Написання резюме за міжнародними зразками

Самостійна робота здобувача освіти. Опрацювання матеріалу лекції, виконання письмового завдання до практичного заняття.

Тема 10. Організаційні документи

Розглядаються специфіка організаційних документів, структура та оформлення положень, статутів, правил, інструкцій, постанов, ухвал і рішень.

Лекція №11. Організаційні документи

Практичне заняття № 12. Структура положень

Практичне заняття № 13. Структура статутів

Практичне заняття № 14. Структура інструкцій

Практичне заняття № 15. Структура правил

Практичне заняття № 16. Специфіка постанов, ухвал

Самостійна робота здобувача освіти. Опрацювання матеріалу лекції, виконання письмового завдання до практичного заняття та модульного контролю.

Тема 11. Організація служби діловодства

Розкриваються вимоги до функцій служби діловодства, її підрозділів, прав і обов'язків, загальних принципів організації.

Лекція № 12. Організація служби діловодства

Практичне заняття № 17. Специфіка створення фінансових документів

Практичне заняття № 18. Дипломатичні документи

Практичне заняття № 19. Статус і функції служби діловодства

Практичне заняття № 20. Обсяги документообігу

Самостійна робота здобувача освіти. Опрацювання матеріалу лекції, виконання письмового завдання до практичного заняття.

Тема 12. Організація документообігу

Розкриваються алгоритми опрацювання вихідної документації, попередній розгляд документів, реєстрація документів.

Розкриваються алгоритми опрацювання вихідної документації, передача документів на виконання, моніторинг за виконанням документів, інформаційно-довідкова робота з документами, надсилання вихідної документації.

Лекція № 13. Організація документообігу. Вхідні документи

Лекція № 14. Організація документообігу. Вихідні документи

Практичне заняття № 21. Видача довідок

Практична робота № 22. Службові листи

Самостійна робота здобувача освіти. Опрацювання матеріалу лекції, виконання письмового завдання до практичного заняття.

Тема 13. Систематизація та зберігання документів у діловодстві

Розкриваються вимоги до номенклатури справ та її складання, формування справ, правила зберігання документів.

Лекція № 15. Систематизація та зберігання документів у діловодстві

Практичне заняття № 23. Номенклатура справ

Самостійна робота здобувача освіти. Опрацювання матеріалу лекції, виконання письмового завдання до практичного заняття.

Тема 14. Інформаційна культура справочинства

Розкриваються поняття та основні елементи інформаційної культури, різновиди інформаційної культури, вимоги до інформаційної культури, складові інформаційної культури роботи з документами.

Лекція № 16. Інформаційна культура справочинства

Практичне заняття № 24. Складові інформаційної культури справочинства

Самостійна робота здобувача освіти. Опрацювання матеріалу лекції, виконання письмового завдання до практичного заняття.

Виконання модульної контрольної роботи № 2

5. Індивідуальні завдання – немає

6. Методи навчання

Словесні (пояснення, бесіда, навчальна дискусія); наочні (ілюстрування, презентація, самостійне спостереження) та практичні (практичні роботи).

7. Методи контролю

Поточний контроль (опитування), проміжний контроль (модульні контрольні роботи), підсумковий контроль (іспит).

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Таблиця 8.1 – Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
II семестр			
Змістовний модуль 1			
Робота на лекціях	0...1	8	0...8
Виступи та виконання завдань на практичних заняттях	0...3	12	0...36
Модульний контроль	0...6	1	0..6
Змістовний модуль 2			
Робота на лекціях	0...1	8	0...8
Виступи та виконання завдань на практичних заняттях	0...3	12	0...36
Модульний контроль	0...6	1	0..6
Усього за семестр			0...100

Семестровий контроль (іспит) проводиться у разі відмови здобувача освіти від суми балів поточного та проміжного контролю й за наявності допуску до іспиту. Під час складання семестрового іспиту здобувач освіти має можливість отримати максимум 100 балів.

Білет для іспиту складається з одного теоретичного та одного практичного запитання, кількість балів за кожне питання – 50 балів.

Таблиця 8.2 – Шкала оцінювання: бальна та традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

Критерії оцінювання роботи здобувача освіти протягом семестру:

Задовільно (60-74). Показати мінімум знань та умінь, написати модульні роботи. Розуміти загальну специфіку діловодства, роботи з документами, складання основних видів організаційно-розпорядчої документації.

Добре (75-89). Твердо знати мінімум, виконати самостійну роботу, написати модульні роботи. Знати основні правила організації діловодства, роботи з вхідними та вихідними документами, формування номенклатури справ і зберігання документів в організації, установі. Уміти складати основні

види організаційно-розпорядчих документів за наданими рекомендаціями та зразками.

Відмінно (90-100). Повно знати основний та додатковий матеріал. Написати модульні роботи. Орієнтуватися в підручниках та посібниках. Знати орієнтовний перелік національних стандартів та інших нормативних документів у галузі діловодства. Чітко знати основні правила організації діловодства, роботи з вхідними та вихідними документами, формування номенклатури справ і зберігання документів в організації, установі. Уміти самостійно складати основні види організаційно-розпорядчих документів відповідно до конкретних потреб.

9. Політика навчального курсу

Відвідування занять. Рекомендується відвідування як теоретичних (лекції), так і практичних занять. Відвідування занять обов'язково реєструється в електронному журналі.

Пропущені лекції можуть бути відпрацьовані шляхом надання конспекту лекції, за планом у Менторі. Пропущені практичні заняття обов'язково повинні бути відпрацьовані шляхом письмового виконання завдань до кожного практичного заняття, розміщених у Менторі. За невчасне виконання практичних завдань кількість балів за них знижується.

Дотримання вимог академічної доброчесності. Здобувачі освіти мають дотримуватися загальноприйнятих морально-етичних норм і правил поведінки, вимог академічної доброчесності, передбачених Положенням про академічну доброчесність Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут» (<https://khai.edu/assets/files/polozhennya/polozhennya-pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>).

Не приймаються до розгляду роботи з ознаками використання штучного інтелекту (надто детальна структурація, відсутність посилання на автентичні першоджерела або фейкові посилання на неіснуючі праці, сайти, особистості, установи).

Вирішення конфліктів. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, а також правила етичної поведінки регламентуються Кодексом етичної поведінки в Національному аерокосмічному університеті «Харківський авіаційний інститут» (<https://khai.edu/ua/university/normativna-baza/ustanovchi-dokumenti/kodeks-etichnoi-povedinki/>).

10. Методичне забезпечення

Електронні ресурси, на яких розміщено навчально-методичний комплекс дисципліни:

1. Дистанційний курс «Діловодство» у Менторі:
<https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=10130>

11. Рекомендована література

Базова

1. ДСТУ 2732:2023. Діловодство й архівна справа. Теорміни та визначення понять. Київ : Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2024.
2. ДСТУ 4163:2020. «Уніфікована система організаційно-розпорядчої документації. Вимоги до оформлення документів. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2021.
3. Правила організації діловодства та архівного зберігання документів у державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах і організаціях : затв. наказом Міністерства юстиції України від 18.06.2015 № 1000/5.
4. Типова інструкція з діловодства в міністерствах, інших центральних та місцевих органах виконавчої влади : затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 17 січня 2018 р. № 55.
5. Курило Н. О., Лесовець Н. М. Організація роботи служби документаційного забезпечення управління : навч.-метод. посіб. Полтава : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2024. 127 с. URL: <https://dspace.luguniv.edu.ua/xmlui/handle/123456789/10633>
6. Скібіцька Л. І. Діловодство : навч. посіб. Київ : ВД «Кондор», 2025. 220 с.

Допоміжна

1. Анісімова О. М., Лукаш Г. П., Вишинська І. П. Місце та роль ДСТУ 4163:2020 «Уніфікована система організаційно-розпорядчої документації. Вимоги до оформлення документів» у системі чинних документів із справочинства. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2021. № 4. С. 5–14. URL: <https://elib.nakkkim.edu.ua/handle/123456789/4126>
2. Бабій І. В. Основи діловодства : навчально-методичне видання для курсантів та студентів 2-3 курсів. Львів : СПОЛОМ, 2020. 76 с.
3. Карпенко О.О., Матліна М. М. Сучасне діловодство : навч. посіб. Харків : Нац. аерокосм. ун-т «Харк. авіац. ін-т», 2009. 75 с.
4. Ковальська Л. А. Документ в діловодстві та архівній справі: комунікація інформаційної діяльності. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2021. № 3. С. 29–37. <https://doi.org/10.32461/2409-9805.3.2021.244714>
5. Лепетан І. Організація діловодства в управлінській діяльності підприємства. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. 39. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-39-49>
6. Основи діловодства: навчально-методичні матеріали до практичних занять і самостійної роботи з вибіркової дисципліни «Основи діловодства» для студентів та курсантів усіх спеціальностей / Укладачі: І.В. Бабій, Л.О. Вербицька, Т.Я. Конівіцька. Львів, ЛДУ БЖД, 2024. 74 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://library.khai.edu/catalog> – сайт бібліотеки НАУ «ХАІ».
2. <http://korolenko.kharkov.com> – сайт Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка.
3. <http://www.nbuv.gov.ua> – сайт Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського.
4. <https://uk.wikipedia.org> – українська версія Вікіпедії.
5. <https://dntb.gov.ua> – сайт Державної науково-технічної бібліотеки України.
6. <http://www.uintei.kiev.ua> – сайт Українського інститута науково-технічної експертизи та інформації.
7. <https://undiasd.archives.gov.ua> – сайт Українського науково-дослідного інститута архівної справи та документознавства.